

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Aner til Caroline Andersdatter, født i Klitten, Hals sogn, d. 25 maj 1835

Anders Madsen Christensen Bach og Ane Dorthea Bernhardine Olesdatter

AMCB er døbt d. 14 november 1790 i Byrum kirke. Se endvidere under hans forældre, Christen Madsen og Johanne Andersdatter Tveden.

Han bliver konfirmeret i Byrum kirke, i påsken 1808, hvor han er fra Hals sogn, og kaldes Anders Madsen Tveden.

ADBO er født i Altona ved Hamborg i Tyskland. Se endvidere under hendes forældre Ole Sørensen og Anna Maria Bandtholdt.

Hun bliver konfirmeret i Byrum kirke d. 29 april 1810.

De blev gift d. 28 november 1824 i Byrum kirke.

De fik 5 børn døbt i Byrum kirke. Alle børn er født i Klitten i Hals sogn.

Johanne Marie, født d. 29 juni 1825, og hjemmedøbt samme dag.

Ole Søren, født d. 27 juni 1826, og døbt d. 20 august s.å.

Christen Bach, født d. 20 september 1829, og døbt d. 4 oktober s.å.

Ane Marie, født d. 7 maj 1832 og hjemmedøbt d. 13 maj, og i kirken d. 2 september s.å.

Karoline, født d. 25 maj 1835, døbt d. 21 juni s.å. Hun er vaccineret d. 14 juni 1842 af Overgaard. Hun bliver konfirmeret d. 15 april 1849 i Byrum kirke. - Karakterer : Kundskab, god - Opførsel, MG.

Ved et af barnedåbene, og ved folketællingen 1845 kaldes ADBO for Sine Olesdatter.

Familien er nævnt i folketællingen 1834, hvor de 4 ældste børn og forældrene bor i et hus i Klitten i Hals sogn. AMCB ernærer sig som blikkenslager.

Ved flere af børnenes dåb, står han som jordbruger og fisker.

Jeg har ikke fundet noget skifte efter ADBO, men efter AMCB er der et. Læsø skifteprotokol (B31-100), d. 13 januar 1872.

Der er nævnt 3 børn som arvinger :

Christen Bach Andersen i Klitten, Anne Marie Andersdatter gift med karetmager Peder Madsen i Aalborg og Caroline Andersdatter gift med Lars Bues (Buus ?) på Volsted Hede, Hornum Herred.

Der findes også et skifte (B31-101), der er dateret d. 25 marts 1889 efter Ole Søren Diderik Sørensen af Hals sogn, der måske kan have interesse i denne sammenhæng.

Det virker meget rodet. Men der er nævnt en del navne som kan være relevante. Bla. Ole Sørensen og hustru Anne Marie, Jacob Olesen Altona, Christen Bach Andersen i Klitten, Marie Kirstine Andersen (måske en skrivefejl) gift med L.C. Pedersen af Volsted, Ellidshøj.

AMCB og ADBO's Aner :

Se anetavle nr. 1

Johanne Andersdatter Tveden og Christen Madsen

Johanne Andersdatter Tveden (JAT), døbt d. 7 juni 1756 i Byrum sogn, datter af Anders Madsen og Maren Jensdatter. Hendes far kaldes også AM Bach, eller AM Langstræde.

Tilnavnet Tveden kommer fra hendes stedfar. JAT's mor, Maren Jensdatter bliver gift igen, efter AM's død, d. 26 november 1775 (Trolovet d. 29 oktober 1775) med Mads Madsen Tveden.

På Læsø er det meget normalt, at en stedfaders navn bliver hæftet på et stedbarn.

Mads Madsen Tveden var tidens "læge" på Læsø. Med et nutidig udtryk, er det nok mere rigtigt at kalde ham naturlæge eller kvaksalver, for han havde ingen uddannelse i den retning. Se i øvrigt artiklen i Vendsysselske Årbøger 1944 side 325 - 329.

JAT bliver konfirmeret i Byrum kirke d. 26 april 1772. Her står hun som Johanne Andersdatter.

D. 22 april 1781 får JAT et uægte barn døbt, Johanne Kirstine. Udlagt til barnefader, en svensk skipper Michel Kræft, som strandede med et skib natten mellem d. 14 og 15. april 1780 (se Bing, side 89)
Fadderne : Kirsten Madsdatter, Birgitte Marie Nielsdatter, Jon Højen, Jens Sundt og Stephan Nielsen.

Beviset for at det er den rigtige JA, ses bla i folketællingen 1787 for Byrum sogn, side 341 og 342, 36. familie :

Mads Madsen Tveden, hosbond, 33 år, 1ste ægteskab, boelsmand og skomager

Maren Jensdatter, madmoder, 58 år, i andet ægteskab

Johanne Andersdatter, datter af 1ste ægteskab, 29 år, ugift

Johanne Kirstine, hendes uægte datter, 7 år.

D. 3 marts 1811 bliver Johanne Kirstine begravet, teksten i kirkebogen for Hals sogn : Johanne Tvedens datter, gl 27 år. (De var ikke så nøjeregnende med alderen)

JAT bliver gift med Christen Madsen d. 7 marts (Trolovet d. 31 januar) 1790 i Byrum kirke.

Teksten i kirkebogen :

"At ungarl Christen Madsen Worsøe og Johanne Andersdatter Bach, som agte at indlade sig i den hellige ægtestand, var på begge sider ikke på Læsø trolovede og i ægteskab, samt ikke hverandre beslægtet eller besvogret, og i øvrigt intet imod loven eller kirkeritualen eller ægteskab kan være hinderlig, herfor vilde de underskrevne sognepræsten så her hr. Zimmermann cavere og for alt stå til ansvar. Dette kan vi og til ydermere sikkerhed selv egenhændig undertegne og stadfæste.

Stephen Nielsen Mads Madsen"
"Efter forestående caution blev CM af Worsøe og JAB trolovede.

JAT og CM fik deres eneste barn døbt d 14 november 1790 i Byrum kirke. Barnets navn var Anders, men uden tvivl Anders Madsen. Ved indskrivningen i kirkebogen har præsten først skrevet Mads Andersen, og derefter streget Mads ud, og endelsen "en" i Andersen.
Han har fra starten forbyttet første og andet navn, for senere benævnes barnet Anders Madsen ----.
Fadderne :
Maren Cortsdatter, Kirsten Larsdatter, Claus Madsen, Mads Tveden og Jens Thusen.

JAT's stedfader Mads Madsen Tveden bliver gift igen efter Maren Jensdatters død. Ved MMT's senere dåbshandlinger ses JAT og CM som faddere.

JAT døde d. 30 marts 1829, hos sømand Anders Madsen i Hals sogn, og hun blev begravet i Byrum d. 3 april 1829., 75 år.

Der er et skifte efter JAT, i Læsø Birk skifteprotokol (B31-99), d. 25 juni 1829 :
Sal. Johanne Andersdatter Bach, Østerby, Hals sogn
Enk. Christen Madsen Bach, fraværende, opholdt sig i Nibe.
Søn, Anders Madsen Christensen.

Ifølge skiftet har Christen Madsen været væk fra Læsø i over 30 år, uden at give lyd fra sig. I forbindelse med skifteforretningen blev han eftersøgt vis myndighederne i Nibe. De kendte ikke noget til ham.
Med mindre, at han er blevet begravet i Nibe, er det sandsynligt at sporet efter ham stopper her.

Da JAT og CM blev gift står CM med tilnavnet Worsøe, det er den lokalitet vi kender som Vorsaa (Albæk sogn - C73). CM blev dødt i Albæk sogn d. 4. marts 1761 som søn af Mads Svendsen og Johanne Christensdatter.
Han flyttede til Læsø før han blev gift med JAT.

I folketællingen 1787 bor han hos sin bror Svend Madsen :

FT 1787, 3.lægd, side 340, 27.fam.
Svend Madsen, hosbond, 30 år, 1ste ægteskab, Boelsmand
Johanne Christensdatter, 54 år, madmoder, 2det ægteskab
Christen Madsen, hosbondens broder, 27 år, ugift, inderste

Broderen Svend Madsen, der er døbt i Albæk sogn d. 8 april 1759, blev trolovet d. 26 december 1783, og viet d. 8 februar 1784. Tekst i kirkebogen :
Ungkarl Svend Madsen Worsaae og enken Johanne Christensdatter Gyden. (var tdl. gift med Søren Nielsen Bach)

Svend Madsen døde i søtjeneste i 1789. Der findes et skifte efter ham, (C2-285), d. 26 marts 1789. Arvingerne er enken, moderen Johanne Christensdatter boende i Voersaa i Vendsyssel, broder Christen Madsen i Hans Majst. kongens tjeneste, og en halvsøster Maren Hansdatter.

CM's forældre Mads Svendsen og Johanne Christensdatter blev gift d. 29 oktober 1758 i Albæk sogn.

Anders Madsen og Maren Jensdatter

Anders Madsen (AM), som kendes under navnet AM Bach og AM Langstræde, er født i Hals sogn, før kirkebogens start. Nærmere bestemt iflg begravelsesregisteret i 1692. Han bliver begravet d. 21 august 1772, 80 år gammel.

Maren Jensdatter (MJ) er døbt d. 22 marts (skærtorsdag) 1731 i Byrum kirke, som et "uægte" barn. Hun bliver begravet d. 3 december 1792 i Byrum, 63 år. Tekst i kirkebogen : Mads Tvedens hustru.

AM har været gift før, det er ligeledes sket før kirkebogens start, som er 1720. Han får et barn døbt d. 15 september 1723 i Byrum kirke. Han er da gift med Maren Pedersdatter, om hvem jeg ikke ved nærmere. Barnets navn var Maren.

Fadderne : Anne Pedersdatter, Ane Christensdatter, Dorthe Sørensdatter, Lars Andersen Lund, Erich Cortsen.

(Denne datter, Maren Andersdatter Langstræde Juul bliver gift d. 2 december 1759 i Byrum kirke, med Melchior Larsen Cortsen

Forloverne var : Anders Madsen Langstræde og Lars Madsen Cortsen.)

D. 17 november 1754 bliver enkemand Anders Madsen Bak, og pigen Maren Jensdatter trolovet i Byrum kirke, og de bliver gift samme sted d. 16 marts 1755.

AM og MJ får 2 børn.

D. 6 januar 1755 (bemærk det er imellem trolovelsen og brylluppet) bliver sønnen Anders døbt i Byrum kirke.

Fadderne :

Maren Nielsdatter Degn, Anne Cathrine Hansdatter, Peder Jensen, Mads Andersen (en søn fra det første ægteskab), Eric Cortsen.

D. 7 juni 1756, bliver datteren Johanne (JAT) døbt i Byrum kirke.

Fadderne :

Maren Andersdatter (en datter fra det første ægteskab), Johanne Larsdatter, Peder Jensen, Mads Nielsen og Jens Larsen Bak.

Maren Jensdatter blev, som jeg skrev under JAT & CM, gift igen med Mads Madsen Tveden. De fik ingen børn, nok på grund af MJ's relativt høje alder.

Skifter der har interesse vedr. AM og MJ :

Der er to skifter efter AM. det første er i Læsø Landfogeds skifteprotokol (C2-283), d. 19 august 1772. Hvor arvingerne er angivet at være : Børn fra første ægteskab med Maren Pedersdatter, Mads Andersen Bach, Maren Andersdatter Bach.

Børn i andet ægteskab, Anders Andersen Bach 18 år, Johanne Andersdatter, 16 år.

Endvidere er nævnt en morbror til MJ, Peder Jensen som er gift med Johanne Marqvorsdatter.

I øvrigt er der nævnt en ægteskabskontrakt, dateret d. 1 feb 1754, som lyder således :

Jeg underskrevne Anders Madsen boende udi Langstræde i Byrum sogn paa Læsøe, gjør hermed vitterligt, eftersom jeg er kommen til en høj alder, og gjøres dag efter dag meget skrøbelig, saa jeg dets aarsagen behøver stor bistand af daglig tilsyn og opvartning i denne min svage alderdom, at jeg til den ende har anmodet den gudfrygtige pige Maren Jensdatter om ægteskab, men som hun af sin morbroder Velagte Peder Jensen og hans hustru Johanne Marqvorsdatter her paa Læsøe boende er taget udi fuld fællig om alt deres ejende, saa har hun ikke uden bemeldte sin kiære morbroders og hans hustrus raad og samtykke kundet bevilge min begiæring, eller tilsiige mig ægteskab paa anden condition, end at jeg først skulle see mine og min sal. hustrus Maren Pedersdatters sammenavlede børn og livsarvinger fuldkommen fornøyet for deres tilfaldne og hos mig bestaaende arv efter be-melte deres sal. moder, og dernæst i kierlighed endvidere accordere dem forlods ud tilstrækkelig værdi for alt hvis de efter min egen dødelig afgang endnu kunde have i vente at arve. Saa de aldeles ingen arve pretention skulle have paa min efterladte stervboe naar jeg var kommen i ægteskab med forbemelte gudfrygtige pige Maren Jensdatter. Paa det hverken hun eller vores fælleds veldæder hendes kiære morbroder og hans hustru, for deres store kiærlighed og godhed imod mig til fornær-melse og skade for dem paa deres ejende skulle besværes med nogen udgift til mine arvinger da de aldeles ingen vederlag nyder af mig og min tilhørende boe for alt deres velgerning efterda jeg ikke agter at medbringe fra samme boe, uden en gandske liden og ringe del til min kiærestes fæstengave eller morgengave, som herefter skal vorde Specificeret saasom jeg herved imellem mig og min af-døde hustru Maren Pedersdatters efterladte børn og livsarvinger, nemlig : Min søn Mads Andersen som er selv myndig, min ældste datter Maren Andersdatter med formynder velagte Lars Sørensen Bouet, saavelsom min yngste datter Maren Andersdatter med sin formynder forbemelte hendes egen broder Mads Andersen i god kiærlighed og til fælles nytte og fornøjelse at faae oprettet efterfølgende Contract neml. :

1, At jeg deres fader Anders Madsen overlader til frie disposition og eyendom for mine 2de over-melte døtre og deres arvinger den af mig tillige med den hidindtil beboede halve gaards huuse og jord i Langstræde med alt sit tilliggende og tilhørende, samt min hele indboe rørende og urørende, undtagen 1 sort koe, 1 jern kakkellovn, 1 lidet bord og 3de stole, som jeg mig til min kiærestes fæstens eller morgengave efter loven vil have Reserveret, for resten frasiger jeg mig alt præntention og ejendomsret saavel til huus og jord som de øvrige Effecter ved bemelte halve gaard i Langstræde, hvorimod merebemelte mine døtre haver at fornøye deres broder Mads Andersen for hans arve rettelighed derudi. Saavel efter hans sal. moder, som for hvis han endnu efter mig sin fader i arv kunde have at vente og det med rede penge 50 Sld, skriver halvtredsindstyve Slette daler, hvorefter han er bemelte min søn, som begge mine døtre overmelte dele nemlig deres mødrende arv tillige med hvis de efter mig endnu kan forvente med lovlig afkald haver at forsyne.

2. Hver mine 2de døtre herefter aarlig at forskyde til min underholdning saa længe jeg lever, en tøn-de Rug og 1 td Byg samt halv parten af det korn som af dette aars afgrøde aftærsket bliver og fra laden opmaalt.

3. Haver mine 2de døtre efter min død strax at betale til merbemelte min kiæreste Maren Jensdatter den Summa Rede penge 40 Rd, skriver fyrgetiue Rigsdaler Dansk Courant, hvorimod de børn, som gud behager at give mig i ægteskab med hende ingen slags arve prætentioner skal have paa noget være sig huus, jord, Creaturer eller løsøhre som befindes ved den halve gaard i Langstræde jeg nu paaboer og agter at fraflytte, hvilket altsammen mine døtre alene paa foranførte Conditioner skal være tilhørende.

4. Skal den vejrmølle som staar paa bemelte gaards grund, være til frie fælleds brug for mig og mi-ne børn, saa længe jeg lever og efter min død med stedet tilhøre mine døtre alleene, hvorfor vi samtlig i min levetid skal være fælleds bundne om dens Reparation og vedligeholdelse.

5. Haver mine børn, saavel min søn som begge mine døtre paa foranført vilkaar ej alleene at med-dele mig fuldkommen og fornøelig afkald for deres mødrende arv, men end og at frasige sig alt arve prætention paa min stervboe og det sted hvor jeg nu agter at henflytte, (Naar Gud engang behager at bortkalde mig) paa det hverken min kiæreste hendes morbroder Peder Jensen eller hans hustru skul-le ske fornærmelse paa noget af deres ejende for den godhed de beviste mig i min alderdom, siden de aldeles intet nyderaf mit eller mine børns i nogen maade.

Forestaaende Contract erklærer vi ovenmelte og underskrevne Anders Madsens børn og arvinger hermed ej alleene villigen og kiærligne med vores kiære fader og fælleds samtykke at have indgaaet i alle sine poster ord og meninger, men end og haver ham at takke for god kiærlig medhandling, hvorover vi finder os aldeles ret fornøyet, og til den ende taknemmeligen frasiger os ald arve præ-tention efter de 5 poster forenede i kiærlig forening ej paa tvivlendes vores kiære og gamle fader jo herefter bliver skikkelig og vel beegnet samt efter sin død med en hæderlig begravelse, uden vores bekostning forsynet.

Denne vores kiærlige Contract og forening, hvoraf en ligelydende gienpart paa begge sider behol-des, haver vi samtligen tillige med de umyndiges formyndere til uryggelig efterkommelse med egen hænder underskrift og forsegling i all maader Confirmerede, hvorfor den uden foregaaende varsel til tinge kan læses og Protocolles, naar det enten af parterne det maatte forlanges.

Til ydermere vitterlighed haver vi ombedet og formaaet de 2de Dannemænd Bernt Nielsen Eric Michelsen Cortsen begge her af Læsøe med os underskriver og forseglar.

Datum Læsøe d. 8 november 1754

Anders Madsen

Som de umyndige pigers formyndere Lars Sørensen Bouet, Mads Andersen

Til vitterlighed efter begæring Eric Cortsen, Laurs Michelsen Smed i Bernt Nielsens lovlige forfald.

Det andet skifte efter AM findes hos samme skiftemyndighed (C2-284), d. 30 januar 1776.

Her står, at MJ nu er gift med Mads Madsen Tveden, hvilket må være årsagen til dette skifte. Af arvinger nævnes Mads Andersen Bach, og Maren Andersdatter af første ægteskab, og Johanne Andersdatter af andet ægteskab.

Sønnen Anders Andersen Bach er død imellem disse to skifter. Han blev begravet i Byrum d. 30 april 1775, 20 år gammel.

Et sidste skifte der har interesse, er et skifte efter AM's farmor Anne Sørensdatter der var gift med Anders Dinnesen. Dette skifte vender jeg tilbage til ved beskrivelsen af AD og AS

Elen Jensdatter og Jens Olsen

MJ's forældre.

Ved barnedåben d 22 marts 1731, var der følgende faddere :

Mette Jensdatter, Else Svendsdatter, Niels Christensen, Niels Larsen og Niels Michelsen.

Tekst i Byrum kirkebog 6 januar 1731 :

"Public absolveret Elen Jensdatter, skyldte en karl ved navn Jens Olsen for barnefader"

Set ud fra ægteskabsregistret i Byrum og Vesterø kirkebøger blev EJ og JO aldrig gift. Ligesom ethvert spor efter dem ender her.

Det er muligt at de begge har forladt øen, og MJ derefter blev opfostret ved morbroderen Peder Jensen.

Ved den før nævnte ægteskabskontrakt bor hun i fællig med denne morbroder.

Maren Jensdatter

MJ's mormor, og EJ's mor er måske den Maren Jensdatter der blev begravet d. 30 maj 1758, 102 år gammel. Hun blev begravet i Hals kirkegård.

Teksten i kirkebogen : "Peder Jensens moder"

Det er alt jeg ved på nuværende tidspunkt om EJ, JO og MJ (den ældre)

Mads Andersen og Else Jensdatter

Mads Andersen (MA) og Else Jensdatter (EJ) boede i Hals sogn, og der er ingen kirkebøger fra før 1720, hvorfor jeg ikke ved hvornår de er født, eller gift. Men dødstidspunktet for Mads Andersen ligger mellem at sønnen Anders blev født, ca 1692, og d. 6 juli 1694. Den sidste dato har jeg fra tingbogen for 1694, hvor der er en sag, som Else Jensdatter er part i. Her er hun nævnt som sal. Mads Andersens hustru.

Hvor gammel MA blev ved jeg ikke. Men han har en bror, Søren Andersen i Langstræde, som er min tip-5 oldefar, og han blev, igen iflg begravelsesregistret, født ca 1656.

Else Jensdatter blev gift igen med Bertel Lauridsen Gaarden. I tingbogen for 1696 optræder han på EJ's vegne i en strid omkring skiftet efter MA. Den anden part i sagen er Anders Dinnesen, og sønnen Søren Andersen (Langstræde)

Bertel Lauridsen Gaarden, døde 1720, igen før kirkebogens start. (den første begravelse er indført d. 20 december.)

Der findes et skifte efter BLG, i Læsø Landfogeds skifteprotokol (C2-277), d. 7 februar 1720.

Arvingerne foruden Else Jensdatter er 4 børn, Laurids Bertelsen 19 år, Mads Bertelsen 14 år, Jens Bertelsen 10 år, Kirsten Bertelsdatter 21 år.

I skiftet er også nævnt 2 morbrødre, Laurids og Søren Jensen.

Else Jensdatter bliver begravet d. 9 oktober 1758, 89 år gammel. Hun har tilnavnet Bak.

Der er et skifte efter EJ hos samme skiftemyndighed som BLG's (C2-281) d. 6 oktober 1758.

Hendes dødsdag må da være d. 5 oktober, da skiftet indledes med en registrering dagen efter dødsfaldet.

Arvinger der er nævnt : Mads Bertelsen Gaarn købmand i Aalborg, Jens Bertelsen som sidst boede i Holland, Kirsten Bertelsdatter, død i Holland og Anders Madsen.

Alle 4 er hendes børn af de to ægteskaber.

Jens Sørensen Bach og Dorthe Andersdatter

Else Jensdatters forældre, og mine tip-7 oldeforældre.

Jens Sørensen Bach's (JSB) fødselsår kender jeg ikke, og heller ikke deres vielsesår. Men JSB døde i 1711, hvor der er et skifte i Læsø Landfogeds skifteprotokol (C2-276) d. 13 februar 1711.

Dorthe Andersdatter blev født ca 1642, og hun blev begravet d. 17 april 1725 i Byrum, 83 år. Der er også et skifte efter hende hos samme skiftemyndighed (C2-279) d. 22 december 1725.

I begge skifter er de samme børn nævnt :

Søren Jensen på Bachen, Laurids Jensen på Bachen, Else Jensdatter (var) gift med Bertel Lauridsen Gaarden, Maren Jensdatter gift med Niels Laursen, Margrethe Jensdatter gift med Poul Sørensen, yngste Maren Jensdatter og Karen Jensdatter gift med Niels Sørensen i Gaarden (De to sidste KJ og NS er mine aner).

Søren Lauridsen

Forbindelsen mellem Jens Sørensen Bach, og hans fader Søren Lauridsen findes i tingbogen for 1696, hvor der er en sag omkring en gældspost i forbindelse med Søren Lauridsens skifte d. 13 juni 1679.

Han boede på Bachen i Byrum, hvor han også må være begravet.

Navnet på hans kone kender jeg ikke.

Der er nævnt 4 børn i tingbogen. Foruden den før nævnte Jens Sørensen Bach, er det Svend Sørensen Bach, Anne Sørensdatter gift med Tommes Mortensen og Lars Sørensen.

Anders Dinnesen og Anne Sørensdatter

AD og AS boede i Hals sogn, hvor de formodentligt også døde. Nogle præcise data om fødsel vielse og død findes ikke.

I Læsø Landfogeds skifteprotokol (C2-276), d 3 august 1709, findes der et skifte efter Anne Sørensdatter. Det er det skifte jeg kort nævnte under Anders Madsen.

På det tidspunkt er AD død, da han benævnes "sal" i skiftet.

Arvingerne er følgende :

Søren Andersen (tdl omtalt som SA i Langstræde).

Sal. Dinnes Andersens hustru Barbara Larsdatter, deres barn Margrethe Dinnesdatter.

Knud Andersen - selv myndig.

Anders Andersen gift og bosiddende på Fæmø ved Lolland.

Sal. Mads Andersens søn Anders Madsen, 19 år

Margrethe Andersdatter gift med Niels Lydersen

Ældste Anne Andersdatter
Yngste Anne Andersdatter

I skiftet er der også nævnt en del debitorer og kreditorer. Bla. Bertel Lauridsen Gaarden, og Søren Andersen for opvartning udi 3 år (Aftægt)

Dinnes Lydichsen

Jeg har ikke fundet et konkret bevis på forbindelsen mellem Anders Dinnesen og Dinnes Lydichsen. Men ud fra et studie af jordebogen fra 1650 og matriklen fra 1664, hvor jeg har set på hvem der har haft boel og græssetter i fællig. (Boel og græssetter er Læsøbetegnelser for hel og halv gårde, men de kan ikke sammenlignes med gårde på fastlandet. En Læsø gård var sjældent over 1 td hartkorn. Fællig = fælles.), er jeg kommet til den konklusion at det må være far og søn.

Disse fælliger var som regel indenfor samme familie. De gik i arv fra generation til generation. Man kan opleve gårdfælliger både 3 og 4 generationer ude. De havde samme system omkring deres skuder.

Navnet Dinnes er sjældent. I jordebogen fra 1650 findes der kun 2 der hedder sådan. Den anden er Dinnes Lauridsen Brems.

Men ud fra det tidligere omtalte studie kan han ikke være far til Anders Dinnesen.

Navnet Dines(sen) staves også ved flere lejligheder Dynes(en) og Dynis(en)

I jordebogen står der sal. DL. Han døde i 1649.

I regnskabsbogen for Hals sogn år 1649, står der, at der blev betalt 10 sldr for DL's begravelse i kirken. (Flere er blevet begravet under kirkens gulv. Det er konstateret ved senere udgravninger.)

Se anetavle nr. 2

Ole Sørensen og Anna Maria Bandholdt

AMB er født ca 1766, men ikke på Læsø. Hun døde d. 6 januar 1848, og blev begravet på Byrum kirkegård d. 12 januar, 82 år gammel.

Tekst i kirkebogen : Enke efter forlængst afdøde skipper Ole Sørensen i Hals sogn, almisselem. Jeg har ikke fundet et skifte efter hende.

Hendes navn er iflg begravelsesregistret, Ane Catrine Marie Danielsdatter.

OS er døbt d. 13 november 1757, og han bliver konfirmeret d. 18 april 1773 i Byrum kirke. Han bor i Hals sogn hos sine forældre.

OS bliver begravet d. 7 juli 1807 i Byrum. Der findes en registrering i Læsø Landfogeds skifteprotokol (C2-285 - side 693), d. 4 juli 1807 efter OS.

OS og AMB er ikke gift på Læsø. De er tilsyneladende gift i Altona der ligger tæt på Hamborg i Tyskland.

Ligeledes er deres datter Anne Bernhardine iflg. folketællingen 1845 født i Altona. I samme folketælling findes der i Byrum en mand der hedder og kaldes Jacob Olesen Altona, han står også opført med Altona som fødselsted. Ved FT 1845 er han 54 år. Det passer udmærket med, at OS er nævnt i et skifte i Læsø Landfogeds skifteprotokol (C2-285), 27 juli 1793, efter sin onkel Peder Lydersen Lynged, hvori der står at OS bor i Altona.

OS og AMB havde en anden søn der heller ikke var født på Læsø. Han hed Daniel Olesen, og blev begravet i 1844, 60 år gammel.

OS er også nævnt i et skifte efter sin moder, Karen Sørensdatter Juul i Hals sogn. Samme skiftemyndighed (C2-286), d. 25 september 1796, hvor der står at OS bor i Hamborg eller Altona.

Før han flyttede til Altona boede han i Christiania (Oslo). Det ses i et skifte efter en faster, Giertrud Lydersdatter (C2-284), d. 20 marts 1782.

AMB og OS kan være gift i Norge, men ud fra AMB's navn, og at mindst to af deres børn er født i Altona, tror jeg at det er mest nærliggende at søge videre i Tyskland.

Tekster fra Karen Sørensdatter Juuls skifte :

Ved skifteforretningen d. 19 december 1796 : " Ole Sørensen på rejse til Vest Indien som skibs Captain." Til denne skifteforretning er der kommet en fuldmagt fra OS's kone, som i skiftet er benævnt Anna Maria Cathrine Sørensen.

Ved skifteforretningen d. 15 marts 1797 :

Her var der sket en tillysning om skiftet efter MSJ i De Berlingske avider, Aalborger Tidende og i en Altona avis, dateret d. 4 januar 1797.

Ved dette skifte er OS til stede på Læsø.

Ved skifteforretningen d. 31 maj 1797 :

"Ole Sørensen, som siden sidste skiftesamling er bleven en beboer på Læsø, er rejst bort for at hente sin familie".

AMB og OS får følgende 4 børn døbt i Byrum kirke.

D. 14 oktober 1798, en søn Søren Lydden. Ved dåben er OS betegnet som skipper.

Fadderne :

Karen Sørensdatter, Marie Sørensdatter, Lars Hulbech, Niels Back og Lars John.

Sønnen bliver begravet d. 6 december 1801 på Byrum kirkegård. OS er betegnet som Captain.

D. 26 oktober 1800, en datter Karen Juul

Fadderne :

Poul Juul, Adam Deth, Jens Bach Karen Jensdatter Strøm, Maren Mørk.

D. 9 oktober 1803, en søn Søren Lyden.

Fadderne :

Juliane Juul, Maren Bach, Skipper Smidt, unge Adam Deth og Christen Graven.

D. 25 august 1805, en datter Anne.

Fadderne :

Michel Svendsens kone, Karen Juul Bach, Søren Lyden Bach, Lars Olen Erichsen og Daniel Olsen (storebror - Han bliver begravet d. 30 november 1844, 60 år gammel.)

OS er nævnt i nogle skifter, udover ovennævnte, i Læsø Landfogeds skifteprotokol, som jeg kort nævner her, men uddyber under de relevante personer.

Et skifte efter OS's farfar Lyder Pedersen Lynged, (C2-282), d 21 februar 1764.

I to skifter efter sin far Søren Lydersen Lynged, (C2-281), d. 11 november 1758 og (C2-282), d. 28 juli 1767. Grundet til det store spring er imellem de 2 skifter er, at OS's mor gifter sig igen.

Daniel Bandholt

Han er formodentligt flyttet med datter og svigersøn til Læsø fra Altona.

DB er født ca 1730, og bliver begravet d. 1 juni 1808 i Byrum. Teksten i kirkebogen : Daniel Smed, 78 år.

I skifteprotokollen (C2-285), side 567, d. 29 maj 1808 er der indført en registrering af dødsfaldet.

I Bings bog om Læsø er der beskrevet et forlis fra 1795, hvor der er en Daniel Jørgensen der forliser. Jeg ved ikke om det er ham. Hvis det er, kan det tyde på at forbindelsen til Altona kun er i en kortere årrække, da DJ's navn er typisk dansk.

Søren Lydersen og Karen Sørensdatter Juul.

SL og KSJ bliver trolovet d. 2 marts og gift d. 28 april 1748 i Byrum kirke. Forloverne er Søren Juul og Lyder Pedersen Lynget.

SL er født ca 1718, før kirkebogens start. Han bliver begravet d. 14 oktober 1758 i Byrum. Der findes to skifter efter SL. Det første (C2-281), d. 11 november 1758, og det andet (C2-282), d. 28 juli 1767. Enken MSJ har siddet i uskiftet bo siden SL's død i 1758. Men hun agter at indgå i et nyt ægteskab, og er derfor nødt til at skifte.

I det første skifte, er der nævnt følgende arvinger :

Lyder Sørensen 6 år, Oluf Sørensen 1 år og Maren Sørensdatter 9 år.
Lavværgen for enken er hendes bror, Søren Sørensen Juul.

I det andet skifte er det de samme arvinger der er nævnt.

Lavværgen er denne gang en anden bror, Lars Hulbeck Juul. Formynderne er farbrødrene Peder og Jens Lydersen.

KSJ bliver gift med ungarl og styrmand fra Alsøe Peder Clausen Svenstrup.

De bliver trolovet d. 8 juni 1767 og gift d. 10 januar 1768 i Byrum kirke.

Forloverne var Lars Huulbek Sørensen Juul og Anders Marqvarsen. - De fik ingen børn.

KSJ bliver døbt i Byrum kirke d. 15 august 1723, og bliver begravet d. 28 september 1796 i Byrum.

Der findes et skifte efter MSJ. (C2-286), d. 25 september 1796. (Tilsyneladende en velstillet dame.

Summen til deling mellem arvingerne var 1024 Rd, som er meget efter den tids forhold. Ole Søren-sens broderlod beløb sig til 683 Rd)

Følgende arvinger var nævnt :

Ole Sørensen Lynged bosat i Altona eller Hamborg (som nævnt under OS), Maren Sørensdatter gift med Jens Jensen Bach, og enkemanden, der iflg skiftet har været væk fra øen i 28 år !!

Han opholder sig i Holsten i byen Svenstrup ved Sønderborg. (Han var åbenbart taget hjem)

I en brevveksling mellem skiftemyndigheden på Læsø og Peder Clausen, frasiger PC sig arven efter sin kone.

SL og KSJ fik følgende 7 børn døbt i Byrum kirke :

D. 8 februar 1750, en datter Maren.

Fadderne :

Maren Sørensdatter Juul, Else Lydersdatter, Søren Juul Lydersen Lynged og Peder Lydersen.

D. 4 Juli 1751, en søn Søren. - begravet d. 15 november 1751.

Fadderne :

Niels Michelsen, Lars Sørensen, Lars Larsen Lund, Anne Poulsdatter, Gertrud Lydersdatter.

D. 5 november 1752, en søn Lyder.

Fadderne :

Anne Lydersdatter, Karen Sørensdatter, Jens Lydersen, Sven Pedersen og Poul Sørensen Juul.

D. 8 september 1754, en søn Søren Juul. - begravet d. 17 november 1754.

Fadderne :

Maren Lydersdatter, Kirsten Sørensdatter Juul, Kirsten Sørensdatter Juul, Peder Andersen, Biørn Larsen Lund og Claus Sørensen Lund.

D. 29 august 1756, en søn Lars. - begravet d. 15 oktober 1756.

Fadderne :

Carl Kirchemoe, Albert Clausen, Lars Hulbeck Sørensen Juul, Margrethe Sørensdatter Juul og Anne Lydersdatter.

D. 13 november 1757, en søn Ole

Fadderne :

Ingeborg Sørensdatter Juul, Karen Lydichsdatter, Lars Sørensen Bov, Claus Gai og Anders Larsen Lund.

D. 27 maj 1759, en søn Søren - begravet d. 12 august 1759.

Fadderne :

Maren Sørensdatter Juul, Gertrud Lydersdatter, Peder Lydersen, Melchior Stoklund og Lars Albretsen Brarum.

Der findes flere skifter der belyser SL's og KSJ's familierelationer.

SL er nævnt i et skifte efter sin far, se under denne, og i et skifte efter sin søster Gertrud Lydersdatter (C2-284), d. 20 marts 1782.

SL er også nævnt i et skifte efter broderen Peder Lydersen Lynged, (C2-285), d. 17 juli 1793.

KSJ er nævnt i et skifte efter sin far. Se denne.

Lyder Pedersen Lynged og Maren Sørensdatter

LPL er født ca. 1684, enten i Byrum eller Hals sogn. Han bliver begravet i Byrum i 1764, der er ikke angivet nogen dato, men hans alder er angivet til 80 år 5 mdr og 3 uger. Der er et skifte efter ham, (C2-282), d. 21 februar 1764.

Om Maren Sørensdatter ved jeg stort set intet. Jeg har ikke fundet nogen begravelse, eller noget skifte. Mere kan jeg ikke fortælle om hende i denne omgang.

LPL og MS blev gift i Byrum før 1720.

Fire af børnene optræder med deres dåb i Byrum kirkebog. Hvor mange de fik i alt ved jeg ikke, da flere er døbt før kirkebogens start.

Men følgende blev iflg kirkebogen døbt :

D. 18 maj 1721, en søn Jens.

Der er ingen faddere nævnt. Moderen står som Maren Lauridsdatter, men det må være en skrivefejl.

D. 15 november 1722, en søn Lars.

Fadderne :

Maren Larsdatter, Karen Poulsdatter, Ingeborg Sørensdatter, Claus Andersen og Lars Andersen

D. 20 august 1724, en datter Ane.

Fadderne :

Else Clausdatter, Dorthe Sørensdatter, Ingeborg Sørensdatter, Eskild Bertelsen og Laurids Madsen

D. 3 marts 1726, en datter Maren

Ingen faddere nævnt.

D. 28 september 1727, en datter Ane.

Fadderne :

Anne Larsdatter i Lund, Karen Jensdatter Backen, Anne Mortensdatter, Lars Andersen Lund og Carl Nielsen.

D. 25 september 1729, en datter Karen.

Fadderne :

Forvalteren Niels Sørensen, Birkedommeren Jens Johansen Palludan, Jens Fallenkamp og Peder Boye.

I det før nævnte skifte efter LPL er der nævnt følgende arvinger :

Enken MS og børnene som er, Peder Lydersen, Jens Lydersen, sal. Søren Lydersens børn - (Lyder Sørensen - Oluf Sørensen - Maren Sørensdatter), sal. Else Lydersdatter hun var gift med Svend Pedersen Bircheren, deres søn (Lyder Svendsen), Gertrud Lydersdatter, Anne Lydersdatter gift med Poul Poulsen Cortsen, Maren Lydersdatter gift med Peder Pedersen Storhauge, Anne Lydersdatter den yngre og Karen Lydersdatter gift med Adam Henriksen Deth.

Jeg nævnte før, at jeg intet ved om MS, men der ligger et par spændende spor. I fadderlisterne står bla. Ingeborg og Dorthe Sørensdatter, som muligvis er søstre.

Peder Laursen Lynged og Else Lydersdatter

PLL og EL er uden tvivl forældre til Lyder Pedersen Lynged. De havde også en søn der hed Laurids Pedersen Lynged, der var gift med Margrethe Lauridsdatter.

Laurids Pedersen Lynged er født ca 1682. (Lyder født ca 1684) Han bliver begravet i Byrum d. 10 januar 1746, 64 år gl, hvor han er benævnt Laurids Pedersen i Brarum. Andre steder benævnes han Laurids Pedersen Lynged i Brarum.

Ved et skifte (C2-276) d. 9 marts 1710 efter Margrethe Lauridsdatters far, Laurids Nielsen Brarum, står der Laurids Pedersen på Lynged.

Efter Læsø skik er det oftest pigerne der overtager de fædrende gårde. I dette tilfælde ses det tyde-ligt hvordan Laurids Pedersen Lynged i Brarum har fået sine tilnavne.

Brarum, da de overtager gården, eller en del deraf, efter Laurids Nielsen Brarum, Og navnet Lynged har han fra sit eget ophav.

På samme måde er det med Lyder Pedersen Lynged.

I et skifte (C2-280), d. 3 august 1734 efter Lars Pedersen Lund, som var gift med Maren Jensdatter, er der nævnt en del familiemedlemmer.

På mødrende side er nævnt, Laurids Pedersen Brarum og Lyder Pedersen Lynged.

(På fædrende side og som formynder er bla. nævnt Anders Madsen Langstræde)

I tingbogen for 1685 d. 11 december 1685 er PLL og hans kone EL nævnt i en arvesag efter EL's forældre.

PLL er død før d. 27 januar 1702.

I tingbogen for Læsø under denne dato står han som "sal".

Her er der en Maren Sørensdatter der får læst et udgivet købebrev på et halv inderst på Lynged, til PLL's arvinger.

Dette købebrev er dateret d. 14 marts 1701. Det kan tyde på, at det er sket i forbindelse med et skifte efter PLL.

Oplysninger om fødsel, gitemål og begravelse findes ikke for PLL og EL. Men jeg forventer at finde flere relevante oplysninger om dem, og deres forbindelse til Lyder Pedersen Lynged.

Søren Sørensen Juul og Anne Poulsdatter

SSJ og AP blev gift før kirkebogens start i 1720.

SSJ er født ca 1684 i enten Byrum eller Hals sogn. Han bliver begravet d. 20 januar 1762, 78 år 6 uger og 3 dage.

AP er født ca. 1699. Hun bliver begravet d. 9 februar 1786.

Tekst i kirkebogen : "Skipper og kirkeværg for Hals sogns indkomster sal. Søren Sørensen Juul, hans efterleverske. Hun var 87 år gl. Havde sat enke i 24 år, blev begravet i Byrum kirke under samme sten som manden var lagt".

Følgende børn fik de døbt efter 1720 :

D. 31 august 1721, en datter.

Ingen navn, og ingen faddere nævnt.

D. 15 august 1723, en datter Karen.

Fadderne :

Karen Svendsdatter, Anne(?) Pedersdatter, Maren Terbensdatter, Jens Johansen Palludan og Peder Boye.

D. 21 oktober 1725, en søn Søren.

Fadderne :

Else Clausdatter, Else Sørensdatter, Else Pedersdatter, Jens Fallenkamp og Lars Andersen Lund.

D. 7 december 1727, en datter Karen.

Fadderne :

Maren Sørensdatter, Ingeborg Sørensdatter, Lars Jensen og Lars Sørensen.

D. 6 januar 1730, en datter Ingeborg.

Fadderne :

Maren Larsdatter, Karen Poulsdatter, Hans Sørensen, Peder Sørensen og Peder Andersen.

D. 9 december 1731, en datter Kirsten.

Ingen faddere nævnt.

D. 19 september 1734, en søn Poul.

Fadderne :

Anne Pedersdatter, Maren Terbensdatter, (?) Andersen Lund og Peder Sørensen.

D. 5 august 1736, en datter Margrethe. - begravet d. 7 januar 1737.

Fadderne :

Else Pedersdatter, Maren Terbensdatter, Kirsten Nielsdatter, Lars Nielsen og Povel Larsen.

D. 27 oktober 1737, en datter Margrethe.

Fadderne :

Karen Pedersdatter, Else Nielsdatter. Lars Sørensen og Carl Nielsen.

D. 22 november 1739, en søn Laurids Hulbech.

Ingen faddere nævnt.

Der findes et skifte efter begge. Efter SSJ, (C2-282), d. 16 februar 1762, og efter AP, (C2-284), d. 4 marts 1786.

Arvingerne ved første skifte er, Poul Sørensen Juul, Lars Hulbech Sørensen Juul, Maren Sørensdatter Juul gift med Niels Michelsen Bangsboe, Ingeborg Sørensdatter Juul gift med Christen Jensen Graven, Karen Sørensdatter Juul gift med sal. Søren Lydersen, Karen Sørensdatter Juul, Kirsten Sørensdatter og Margrethe Sørensdatter.

Ved det andet skifte mangler der kun den ene Karen. Ellers er resten nævnt. Ingeborg er nu gift med Anders Marcussen, Karen er som vi ved gift med Peder Clausen, og Margrethe er blevet gift med Jens Thorsen.

Poul Albretsen og Karen Svendsen

PA døde 1703 i Byrum sogn. Jeg kender derfor ikke hans alder. Jeg har oplysningen fra et skifte efter Albret og Svend Poulsen, som er PA og KS's sønner. Jeg har ikke fundet deres begravelse, så de er tilsyneladende døde på havet, eller i krigstjeneste.

I skiftet (C2-278), d. 7 marts 1726 står : Deres fader, sal. Poul Albretsen i Brarum død 1703, og et skiftebrev d. 9 januar 1704.

Efter PA's død blev KS gift igen med Peder Sørensen i Brarum. (Han blev begravet i Byrum d. 23 februar 1756, 83 år gammel.)

KS blev begravet d. 1 april 1754, 77 år.

I skiftet efter KS, (C2-281), d. 29 april 1754 er der nævnt følgende arvinger :

Enkemanden, og børn som er Else Pedersdatter gift med Claus Sørensen Bouet i Lund, Karen Pedersdatter gift med Peder Andersen, Kirsten Pedersdatter gift med Carl Kirchemoe, Anne Pedersdatter gift med Melchior Christophersen Stocklund, Karen Pedersdatter gift med Mads Andersen ved Strømmen og Peder Pedersen der angives at være på en længere rejse.

Alle disse børn var fra det andet ægteskab.

Fra det første er nævnt :

Anne Poulsdatter gift med Søren Sørensen Juul velagte skipper, Karen Poulsdatter gift med sal. Lars Andersen Lund.

KS er nævnt i et skifte efter sin sin mor, der døde i 1726. Dette skifte vender jeg tilbage til.

Skiftet efter KS har en spændende historie. Den kan læses i Læsø Museumsforenings årbog 1984.

Kort fortalt :

I skiftet er der nævnt en bog der hedder Melbyes Huuspostil fra 1695. Den findes i dag på museet på Læsø. I skiftet er der i alt nævnt ca 20 bøger, hvilket er meget sjældent.

I Melbyes Huuspostil er der på side 15 i højre margen skrevet nogle navne. Måske er det KS der har skrevet dem.

Navnene er, Peder Andersen Brarum, Karen Pedersdatter Brarum, Carl Nielsen Kirchemoe, Kirsten Pedersdatter, Mads Andersen, Karen Pedersdatter, Karen Svendsdatter og Peder Sørensen.

(Alle døtre og svigersønner !)

Albret Pedersen

Forbindelsen mellem AP og sønnen Poul ses et par steder i Læsøs tingbøger. Fredag d. 21 januar 1687, fremkommer for retten, Niels Erlandsen på sin hustru Ingeborg Albretsdatters vegne og Claus Mortensen på sin hustru Karen Albretsdatters vegne og giver afkald over for deres svoger Poul Albretsen, for al arv efter deres sal. fader Albret Pedersen i Brarum.

D. 8 februar fremkommer en af (navnet kan ikke læses) Poul Albretsens brødre og giver afkald efter deres sal. fader Albret Pedersen.

Der foreligger ingen kirkebogsoplysninger der kunne forbinde AP og PA, men det jeg hæfter mig ved er, at Poul Albretsen er nævnt uden noget ekstra navn, f.eks fra en lokalitet eller andet. For mig at se siger det, at der på det tidspunkt ikke var andre der hed PA.

Svend Lauridsen og Karen Laursdatter i Gyden

SL ved jeg intet om. Han er død før kirkebogens start.

KL derimod er født ca 1643. Hun blev begravet i Byrum d. 24 juli 1740, 97 år gammel.

Der er et skifte efter KL, (C2-280), d. 20 marts 1741.

Arvingerne er børn og børnebørn :

Karen Svendsdatter gift med Peder Sørensen i Brarum, Kirsten Svendsdatter var gift med sal. Laurids Hulbeck, sal. Niels Svendsen hans børn - (Else Nielsdatter gift med Poul Lauridsen på Backen, Karen Nielsdatter gift med Laurids Nielsen Gaj, Kirsten Nielsdatter der boede hos moderen Johanne Lydichsdatter.)

Notater og kommentarer :